

Lokal utvecklingsplan, byaplan

Namn på plan: Byaplan Kassjö

Datum: 2026-05-06

Registrerad Umeå kommun, av:

Datum:

1. Grupp eller förening (organisationsnummer om det finns):

Kassjö Intresse- och Bygdegårdsförening

2. Deltagare i arbetet med planen (namn, adress, e-post/telefon):

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

3. Kontaktperson (namn, telefon, e-post):

Erik Vidje, 076764 49 40, erik.vidje@posteo.se

4. Geografiskt område (t.ex. by, byar, församling, valkrets etc.):

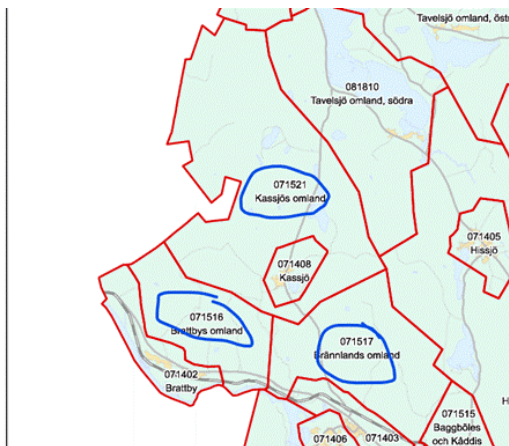
Byaplansarbetet är öppet för alla boende och markägare i Kassjö by.

Området idag

5. Befolkningsstatistik för området (tas fram i samarbete med Umeå kommun):

I Kassjö finns idag 260 personer registrerade (Umeå kommuns områdeskod: 071408)

I Kassjös omland finns idag 130 personer registrerade (Umeå kommuns områdeskod: 071521)

6. Koppling till kommunens översikts-, verksamhetsplanering etc. (tas fram i samarbete med Umeå kommun):

Visionen i Kassjös byplan ligger i linje med och bidrar till samtliga av Umeå kommuns utpekade mål för landsbygdsutveckling. På vilket sätt förtydligas nedan.

Målområde 1: Attraktiva livsmiljöer

Skapa attraktiva livsmiljöer genom en hållbar bebyggelsestruktur, som stöttar lokal utveckling, service och kollektivtrafik. På samma sätt som i staden och tätorterna uppmuntras en blandning av upplåtelseformer, bostadstyper och storlekar.

- Kassjö ska växa varsamt och med omsorg, i linje med Umeå kommuns mål om attraktiva livsmiljöer där bebyggelsen är hållbar och stödjer lokal utveckling, service och kollektivtrafik. Utvecklingen ska ta hänsyn till Kassjös natursköna landskap, lokala kultur och luftiga, lantliga känsla, så att byn inte blir tätbebyggd. Samtidigt vill Kassjö bevara öppna marker, betesdjur och viktiga rekreationsmiljöer som badplats, skidbacke och elljusspår, vilket stärker byns identitet och livsmiljö.
- För att uppfylla kommunens mål behövs också fler boendeanternativ i Kassjö, med en blandning av bostadstyper och upplåtelseformer. I dag finns få tomter och nästan inga hyresrätter, samtidigt som bättre kollektivtrafik och tryggare gång- och cykelvägar efterfrågas tydligt vill Kassjö också skapa möjlighet för kollektivboende och andra boendeformer som samlar olika generationer, så att både unga och äldre kan bo kvar och vara en del av byns framtid. På så sätt kan Kassjö utvecklas som en levande by med stark gemenskap, bättre tillgänglighet och fortsatt lantlig karaktär.

Målområde 2: Starkt lokalt näringsliv

Utveckla och stärka det lokala näringslivet som motor för hållbar landsbygdsutveckling.

- Kassjö vill skapa bättre förutsättningar för lokalt företagande och mer service, i linje med Umeå kommuns mål om ett starkt lokalt näringsliv och hållbar landsbygdsutveckling. Dessa förutsättningar skapas och förstärks genom byaplanens vision om exempelvis upprättandet av butik, café eller förskola och utökad kollektivtrafik.

Målområde 3: Väl fungerande offentlig service

Målsättning Säkra tillgång till väl fungerande offentlig service och utöka samordning och samverkan mellan olika serviceaktörer.

- I Kassjös vision lyfts behovet av förskola, butik, café och annan service, och bygdegården pekas ut som en naturlig plats för utveckling och samverkan. Det finns också önskemål om tydligare samverkan med Mariagården, vilket stämmer väl med kommunens mål om att samordna offentlig service bättre.

Målområde 4: Hållbara transporter och infrastruktur

Öka möjligheterna till hållbart resande och robustheten i infrastrukturen för förbättrad kommunikation.

- Kassjös byaplan lyfter behovet av att enklare och tryggare kunna resa hållbart inom och till byn. Det finns ett fokus på bättre kollektivtrafik, särskilt fler bussavgångar till och från Umeå och Vännäs. Samtidigt finns ett tydligt behov av tryggare gång- och cykelvägar, eftersom den nuvarande huvudvägen upplevs som otrygg och det saknas säkra stråk för oskyddade trafikanter. Det finns också dialog om mobilitetstjänster såsom bilpool, vilket ligger väl i linje med kommunens mål om ökad möjlighet till hållbart resande, bidra till en mer hållbar infrastruktur och bättre kommunikation för byn.

Målområde 5: Aktiv lokal utveckling

Främja hållbar tillväxt och god livskvalitet genom aktiv lokal utveckling och lokalt engagemang.

- För att uppnå målen i byaplanen krävs ett starkt lokalt engagemang, gemenskap och samverkan mellan byborna. Byns bygdegård är en naturlig samlingsplats och tillför goda möjligheter för gemenskap och möten mellan byborna.

7. Service; offentlig och privat (t.ex. skola, träffpunkt, butik):

Bygdegård, Skidanläggning, två LSS-boenden (Turmalinen och Mariagården)

8. Näringsliv:

Skidanläggning, LSS-boenden (Turmalinen och Mariagården), flertalet småskaliga företag, DJ Foto och Video, ELVA Hållbara AB, Tesse ReStitch

9. Infrastruktur och kommunikationer (t.ex. vägar, VA, bredband):

Riksväg 629, Bredband, Skolbuss

10. Föreningar:

Kassjö Intresse- och Bygdegårdsförening, Kassjö samfällighetsförening, Kassjö- Västanbäcks ekonomiska vattenledningsförening, Kassjö- Västanbäcks vägsamfällighet, Kassjö Östra Samfällighetsförening

11. Gemensamma tillgångar (t.ex. bygdegård, idrottsplan, stig, väg):

Bygdegård på fastighet med lekpark och utegym, elljusspår, strand med bastu

Vision

12. Vad vill vi gemensamt med vårt område?

Kassjö ska om tio år vara en plats där vi främjar en stark gemenskap och bevarar det natursköna landskapet som vi alla uppskattar. Bygden ska utvecklas med omsorg för miljön och lokal kultur för att behålla sin luftiga och lantliga känsla utan att bli tätbebyggd.

Vi strävar efter att bibehålla de öppna markerna med betesdjur som håller landskapet fritt från sly. Skidbacken och badplatsen ska fortsatt underhållas för att erbjuda rekreation och samvaro för alla åldrar. Byborna fortsätter att hjälpas åt och skapar nya aktiviteter som stärker vår gemenskap.

För att göra Kassjö mer tillgängligt för fler vill vi förbättra lokaltrafiken med fler bussavgångar till och från Umeå och Vännäs. Detta underlättar för vänner och familj att besöka och för boende att resa. Säkrad gång- och cykelväg längs huvudleden för ökad trygghet för barn och andra gångtrafikanter är en prioritering.

Lokala företag och service är önskvärt för att göra byn mer attraktiv. Kassjöborna har en god krisberedskap beträffande mat, energi, brand, m.m. Med en förskola i byn och eventuellt äldreboende eller kollektivboende, kan vi inkludera olika generationer och skapa möjligheter för både unga och äldre att vara en del av Kassjös framtid.

Områdets utmaningar och problem

13. Vilka utmaningar och problem finns i vårt område (t.ex. åldersstruktur, boende, företag, deltagande, kollektivtrafik)?

Identifierade utmaningar är:

- * Otrygg genomfartsled, fordon som överskrider hastighetsbegränsningen, saknas trygg gångväg
- * Ingen kollektivtrafik (förutom skolbussar)
- * För få betesdjur och landskap som växer igen
- * Låg beredskap inom mat, energi, dricksvatten, brandskydd m.m.
- * Låg andel tillgängliga tomter för nybyggnation (i princip inga hyresrätter heller)
- * Brist på service, t.ex. café, butik, förskola, ÅVC, bilpool, äldreboende, snickerboa, tillgänglighet (rullstol)

Områdets möjligheter

14. Byggande och boende, planering av byggande:

För att Kassjö ska kunna utvecklas behövs möjlighet till nybyggnation i byn. Därför behövs en plan för bebyggelseutveckling även för Kassjö. Detta måste ske i samråd med kommunens byggnadsnämnd och dess ordförande, då det i dagsläget är mycket svårt att få bygglov i Kassjö, bl.a. pga reglerna "Byggande i byarna".

Workshop dialoggrupp mötesdeltagare: Tomas Edberg, Elna Öhberg, Susanne Hoffman, Arne Lärka, Anna Windseth, Daniel Persson, Torbjörn Windseth, Anders Ringsell

15. Service (t.ex. utbildning, barnomsorg, sjukvård, mötesplatser, café):

Det finns intresse, men än så länge inget regelbunden pågående dialog kring eventuell utveckling av förskola, café, butik, och mer attraktiva mötesplatser, m.m.

Workshop dialoggrupp mötesdeltagare: inga.

16. Kommunikationer (t.ex. internet, telefon, kollektivtrafik):

Det finns pågående dialog kring eventuell utveckling kring kollektivtrafik, mobilitetstjänster (bilpool), m.m

Workshop dialoggrupp mötesdeltagare: Elna Öhberg, Lars Öhberg, Andreas Isaksson

17. Infrastruktur (t.ex. gång-, cykel- och bilvägar, VA, bredband):

Eftersom riksvägen är farlig bör vi förbättra de stråk som finns som underlättar så att byborna inte behöver röra sig längs riksvägen. Förbättra stråket mellan Mariagårdsvägen och Byagårdsvägen, Hastigheten på Kassjövägen. Under alla årstider ska oskyddade trafikanter kunna röra sig frånskilda motortrafik.

Det finns pågående dialog kring trafiksäkerhetsaspekterna och öppna landskap i byn

Workshop dialoggrupp mötesdeltagare: Erik Vidje, Anders Ringsell, Elna Öhberg, Torbjörn Windseth

18. Fritid (t.ex. idrott, nöjen, hobby, rekreation, sammankomster):

Det finns pågående dialog kring fritidsaktiviteter i byn, t.ex. arrangera en ridskola, cirkelträning, och en tillgängligare badstrand (ramp som möjliggör bad med rullstol). Det diskuteras också att vidga skidspåret runt sjön, för att möjliggöra promenader (med hunden), skateåkning,

Workshop dialoggrupp mötesdeltagare: Lena Segerbrant, Torsten Segerbrant, Lena Johnels, Anne-Louise Lindström, Helena Forsman

19. Näringsliv (verksamheter som är intressanta för området):

Det finns en dialog kring att starta en grupp med intressenter för betesdjur, med syfte att hålla landskapet i byn öppet.

Skidanläggning är i processen att byta ägare.

Workshop dialoggrupp mötesdeltagare: Laura Vidje, Maria Johnels, Milad Hossein Beky

Projektidéer

20. Vilka idéer finns och är angelägna? Vilka möjliga samarbetspartner finns (t.ex. studieförbund, företag, föreningar, Coompanion, kommun, Länsstyrelsen):

Stärka beredskap i byn, bl.a. genom att rusta upp Byagården (t.ex. vad gäller energiförsörjning vid strömavbrott, tillgång till dricksvatten, värme, mat mm)

Ansvarig person: förslag Laura Vidje

Fortsättning

21. Hur vill vi jobba vidare med planen (t.ex. möten, information, kontakter, vem gör vad):

Ansvariga utses inom de olika Områdena

Dessa ansvariga bjuder in till gruppmöten kontinuerligt, för att få framdrift inom sin respektive ämnen.

22. Tidplan för genomförande - när ska vi göra vad?:

Ansvariga för de olika Områdena tar fram tidplan

Förankring

23. Hur har vi förankrat arbetet med planen och själva planen hos boende och verksamma i området? Hur kommer vi att förankra planen i fortsättningen?

På Kassjödagen år 2024 bjöds Umecom Medborgarverkstad in till evenemanget, och Umeå kommuns representant Ida Hillebjörk satt upp en pysselhörna för barn, där de kunde framföra sina önskemål för byn kring "Hur ser Kassjö ut om 10 år?". Fokus var att fånga in synpunkter från barn, och även flertalet vuxna svarade.

I december år 2024 hölls ett informationsmöte i vår bygård där kommunens utvecklingsstrategier för landsbygdsfrågor hade bjudits in av Intresseföreningens styrelse. De höll en presentation kring vad en byaplan är för någonting och hur kommunen arbetar kring dessa, samt vilka relaterade stöd som går att söka.

30 oktober år 2025 skickades en enkät ut till Kassjöborna, med ett antal frågor kring hur det är att bo i bygden och vad som skulle kunna utvecklas i framtiden. Det inkom 43 svar på denna enkät (vi utgår ifrån att flertalet besvarade som familj, så fler än 43 personer totalt besvarade enkäten)

Samtliga anonyma svar ifrån den enkäten samt åldersindelningen över det svarande finns här: Enkätsvaren

Den 30 november år 2025 bjöds Kassjöborna till ett möte i bygården för att ha en dialog om enkätsvaren och fortsatt utveckling av en byaplan inkl. en vision för Kassjöbygden. 25 kassjöbor närvarade och ett utkast för en vision antogs.

Mötet gästades även av Ida Hillebjörk ifrån Umeå kommun som bl.a. bidrog med inspiration från andra byar

Efter detta delades deltagarna in i grupper kring olika fokusområden, såsom trafik, byggande, fritid, näringsliv, mfl. och planen är att tillsätta fler olika fokusgrupper utifrån enkätsvaren

Enkätsvaren har sammanställts utefter det huvudfokus som svaren innehöll (vad flertalet hade svarat på respektive fråga).

Det färdigställda förslaget till Byaplan beslutades formellt på Kassjö Intresse- och bygdegårdsförenings årsmöte den 26 mars år 2026.

Förslaget lämnas över till Umeå kommun för registrering den 10 maj år 2026.

Extra

24. Bygdens historia:

25. Övrigt:

Sammanfattning enkätsvar Byaplan Kassjö 2026

En sammanställning av dokumentet "Byaplan Kassjö – Frågebatteri (Svar)" och dess nio frågor tillsammans med sammanfattningar av svaren. Tyngdpunkten i varje sammanfattning ligger på det som flest svarande återkommer till. Sammanställningen bygger på samtliga inkomna svar i dokumentet. Svaren på enkäten som har inkommit fysiskt har arbetats in i detta dokument.

1. Vad är det bästa med Kassjö?

Det som flest lyfter är lugnet och närheten till naturen – skog, sjö, öppna landskap och möjligheter till friluftsliv året runt. Näst starkast tema är gemenskapen: att man känner varandra, hjälper varandra och att byn upplevs som trygg och lagom stor. Många uppskattar också kombinationen av lantligt liv nära Umeå samt tillgången till badplats, skidbacke, elljusspår och bygdegård.

2. Finns det något du tycker kan utvecklas i Kassjö?

Det absolut vanligaste svaret är bättre kollektivtrafik, särskilt fler bussturer till och från Umeå, även kvällar och helger. Därefter följer önskemål om obemannad lanthandel, förbättringar av badplatsen och elljusspåret samt tydligare relation och samverkan med Mariagården. Många svarar dock också att de är nöjda som det är.

3. Vilka platser trivs du på i Kassjö? Har du några favoritplatser eller smultronställen?

Helt dominerande är sjön och badplatsen, följt av skogen, elljusspåret och skidbacken. Många nämner promenadstigar, berg med utsikt och platser runt sjön. Bygdegården och Mariagården lyfts också, men naturen är den tydliga huvudattraktionen.

4. Vilka platser trivs du inte på i Kassjö? Finns det platser som du upplever som mindre bra?

Exempelvis otrygga, stökiga, uteslutande eller tråkiga platser.

Det absolut tydligaste och mest återkommande svaret gäller den stora vägen / huvudvägen genom byn. Många upplever den som otrygg, särskilt för gående och cyklister. Hög hastighet, dålig efterlevnad av fartgränser, mörker vintertid, avsaknad av trottoar eller vägren samt otrygga passager till busshållplatser nämns gång på gång som problem. Även snöskoterkörning utanför lederna på byns åkrar nämns.

5. Saknar vi någonting i Kassjö? (T.ex. bostäder, skola/förskola, affär, turism, företag, rekreation, samlingsplats mm)

Flest svar handlar om förskola/dagbarnvård, obemannad affär och bättre kollektivtrafik. Även gym, lek- och mötesplatser för unga samt äldreboende nämns. Samtidigt finns en tydlig grupp som inte vill ha mer service om det förändrar byns karaktär.

6. Om du fyllde i någonting på frågan ovan, vad tror du behövs för att utveckla detta? Och var?

Flest pekar på behovet av engagerade och drivna personer samt stöd från kommunen. Bygdegården nämns överlägset oftast som den naturliga platsen för utveckling: för butik, förskola, café, aktiviteter och service. Ekonomi, samarbete och att fler bybor sluter upp lyfts som avgörande.

7. Vilka typer av fritidsaktiviteter/byaträffar för barn, unga, vuxna och äldre vill du se mer av?

De flesta efterfrågar mer sociala aktiviteter som samlar byn: familjefester, pub-/AW-kvällar, gemensamma middagar och traditionella firanden. För barn nämns regelbundna aktiviteter (pyssel, sport, film), för unga verksamhet de själva är med och formar, och för vuxna/äldre exempelvis yoga, gympa, föreläsningar och kultur. Ett bättre kök i bygdegården ses som en möjliggörare.

8. Hur vill du att Kassjö ska se ut om 10 år?

Majoriteten vill att Kassjö ska vara ungefär som idag: lugnt, grönt och småskaligt. Utveckling ska ske varsamt, utan stora exploateringar eller villakvarter. Förbättringar som ofta nämns är bättre kollektivtrafik, viss service, välskött badplats, bilpool, café och öppna landskap – men alltid med bykänslan i centrum och betoning på samarbete och frivilligt engagemang snarare än storskalig utveckling.

9. Är det något annat du vill skicka med i arbetet med byaplanen?

Det tydligaste budskapet är: bevara det lugna och lilla. Många varnar för exploatering och vill att utveckling ska utgå från bybornas vilja. Flera uppskattar dialogen och önskar fortsatt delaktighet genom möten och uppföljning. Även önskemål om bättre kommunikation i byn och att inkludera Mariagården mer nämns.

.....

Att tänka på när mallen fylls i:

- Specifikt för grupper som söker/beviljats stöd från Föreningsbyråns Stöd till lokalt ledd utveckling för arbete med bya-/lokala utvecklingsplaner gäller att denna mall *ska* användas i arbetet.